

Ministeriets Afgjørelse er forbeholdt efter Biskoppernes, og han sagde, at saa blev Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet til Erkebiskop eller Pave. Disse to Ting falde nu ikke aldeles sammen; Erkebiskop og Pave ere forskjellige Begreber. Paven staaer over Erkebiskoppen; man tillægger Paven Ufeilbarhed i visse Henseender, og han har tillige et verdsligt Regimente, han falder altsaa ikke sammen med Erkebiskoppen. Dersom man vil kalde den, der tager en endelig Beslutning med Hensyn til et kirkeligt Spørgsmaal, Erkebiskop og Pave, og man vil udflyde Ministeriets Myndighed i dette Tilfælde, saa bliver jo Biskoppen til Erkebiskop og Pave, thi saa ligger Myndigheden hos ham. Det beroer imidlertid paa en komplet mangelfuld Opfattelse af administrative Forhold, naar man støder sig over, at de Beslutninger, der ere tagne af den underordnede eller overordnede Dyrighed, ikke i sidste Instans kunne undergives Ministeriets Afgjørelse. Dette ligger i selve de administrative Forholds Natur, og jeg troer, at ialtfald de afgivne Erklæringer ville vise, at dersom de kirkelige Sager skulde afgjøres i sidste Instans af Biskopperne, vilde det i ikke saa Tilfælde gaae mindre i Retning af den kirkelige Frihed, end naar Afgjørelsen ligger hos Ministeren. Man kan nok stille saadant Noget op, der har noget vist Slaaende ved sig, men det bethyder Intet. Det ligger i de administrative Forholds Natur, at den endelige Afgjørelse af alle Sager ikke kan være hos Geistligheden; Besættelsen af Præstembeder skeer saaledes af Kongen efter Indstilling af Ministeren; Kongen er Landets Overbiskop, og endeel af hans Myndighed er i mindre vigtige Sager overladt til Ministeren, medens Hs. Majestæt udøver den øvrige Deel i Forbindelse med den kontraherende Minister.

De Indvendinger, som ere gjorte af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen), have interesseret mig. Den ærede Rigsdagsmand har vel gjort Mobbemærkninger imod, hvad jeg har sagt, men han har gjort det paa en saadan

Maade, at han kun kunde gjøre det med Sandhed ved at stille Spørgsmaalet paa en anden Maade. Det er muligt, at mine Udtryk ikke have været ganske nøjagtige — jeg har ikke seet dem efter i Tidenden, og jeg troer heller ikke, at de endnu ere trykte — men min Mening var, at der fra Folkethingets Side forelaae den Anerkjendelse, at disse Spørgsmaal kunde ordnes administrativt, og det har den ærede Rigsdagsmand ogsaa givet mig Ret i, det har han ikke nægtet; men han har nægtet, at der forelaae en Anerkjendelse af, at de burde ordnes administrativt. Men dette kommer ikke Sagen ved, naar det Spørgsmaal skal afgjøres, hvorvidt Regjeringen har været i sin fulde Ret ved at udstede den kongelige Anordning, og hvis jeg skulde have udtalt mig saaledes, at de „burde“ ordnes administrativt, har mit Udtryk været uforkort; det er tilstrækkeligt, at Regjeringen kan ordne Sagen administrativt, og deri er den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) enig med mig. Det er altsaa fuldkommen sikkert, at Regjeringen har været i sin fulde Ret ved at udstede den kongelige Anordning af 2den Oktbr. d. A. Lad os da nu see roligt paa Forholdene, som de ligge for. Der foreligger da den kongelige Anordning, og de ærede Herrer ville vistnok finde, at det er en Selvfølge, at jeg ikke vil kunne indstille til Hs. Majestæts Sanction en Lov, der gaaer i den Retning som den, der her har været til første Behandling. Der foreligger dernæst dette lille Lovforslag, og jeg vil bede de ærede Herrer, at de ikke over alle disse overordentlig interessante og vidtgaaende Undersøgelser glemme det Spørgsmaal, der ligger for i selve Lovforslaget; thi det er dog en vigtig Ting, naar man vil forkaste en Lov, at man gjør sig det klart, hvad Loven indeholder, og at man ikke over altfor interessante og almindelige Undersøgelser glemmer det foreliggende Spørgsmaal. Lad os da see, hvad det er, der foreligger i dette lille Lovforslag, hvorefter der nu er Tale. Her foreligger slet ikke Noget af det, som vi under denne Forhand-